

שלא מלא אורח חמר לית הימנותא בעצדי. רחוק שחשדו שכיזז לו הלל הוא האמינו על כל רכושו, אך הפירוש עיי שאין זו אמונה נעוץ בלב כחוק ישראל. לכך יוכל להיות שיש אורחים שלא יוכל העבד לראותם, וכן ה' שהמלאכים היו מוכנים רק אליעזר לא זכה להכניס אורחים באלה.

(ג) **בחום היום** דרשו חכז"ל שהוליא חום של גיהנם לעוה"ז. חולי עיי זכות המילה לא כוזה אש של גיהנם לרשעים כדאי צוה"ק עיי חימום הרשעים לעבירה מצעיר אש של גיהנם. עוד י"ל עיי גודל זכות מלות מילה שנכרת עלי י"ג בריתות הכריע כל העולם לכף זכות עד שנמחק כל אש שצגיבהם. ור"ה צ"ה להראות כבוד הצדיק סילק חמימות דגיהנם והוליא לעוה"ז שלא להטריחו באורחיו. והי' הרגש גדול בכל העולם כמו שהי' בימי חזקיה מיי עייז' נודע יקרת הצרכים אצונו ע"ה.

(ד) **בענין מה שכל המפרשים** דא"ל למד דגדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני שכינה משום דאלי"ב לא הי' צריך להטלה שלא להטריחו באורחים להוליא חמה מנחיקה דחיפ"ל משום קבלת פני השכינה יהי פטור. ולי"ע הלל מלינו צוה"ק (פי' בלק) צינוקא דהוי מריח ריח לבושיהם דלא קרו ק"ש אע"ג דהוי עסקו צמורה ופטורין ממלות ק"ש. אעפ"כ חסר המורה דק"ש דלא קיימו אותה. כמו כן הכא מאי ראי' הלל אס הי' כן הי' חסר מלות הכנסת אורחים דלא קיים אותה וצ"ק.

(ה) **במדרש ג'** מלאכים שהזמין השי"ת לאהע"ה אי' נדמה לו צדמות סדקי. ואי' צדמות נוועי ואי' ערבי. ללמד גודל התלהבותו לעבודת הקודש דמפרש המ"כ סדקי מוכר פת. אי"ב הי' עמו פת דאלי"ב צמה הי' ניכר

לזה תמיד שיזכה לשרת את הבורא יתצ"ש צורך שהלכו האצות הקדושים שלומדים פשטות הכחוז שהי' אהע"ה חולה וזקן בן ל"ט שנים ושלה את זקן ביתו לחפש אורחים וצא והשיב שלא מלא שום אורח כדאי' בגמ' צ"מ ואמר לית הימנותא בעצדי ורץ בעלמו לחפש אורחים באלו לא עבד מעולם עבודה כזו. וכן הי' בכל רגע בהתלהבות ותשוקה עזומה בכלות הנפש ממש לשרת לפניו ית"ש וחז"ק מודיענו רק מיום אי' כמה יגע הוא ושרה ויתן אל הנער וגו' לשתף בולם להמורה. בן חייז' אדם לומר מתי אצכה לעבוד לבורא יתצ"ש. היינו אותה עבודה שאנו עובדין. הטו"ת ותורה ותפלה וש"ק שי"ה כל מלה זכי גדולה בעינינו יותר מכל החיות. כמאמר החכם נאכל כדי שנחי' ר"ל שהאכילה טפל להחיות וכל החיות עיקר כדי לזכות לעשות נ"ר בשמים. אהע"ה הפעיל כל די' יסודות שלו לשרת צהם להשי"ת, אש הפיל עלמו צראון לכצשן אור כשדים לקדש ש"ש. רוח מבואר במשנה מתלמידיו רוח נמוכה. מים יקח נא מעט מים. ואי' צוה"ק שהי' לו מעין דמיה תחות האי חילגא. והצריך עבילה מיד מיה סלקין כו' נגיבו מיה ידע דצעי ז' נקיים. עפר ואפר שאמר לפני השי"ת שהוא כן זהו אלל פשוט גרוע שציסודות שטגלות ועצבות מעפר והוא העלה בחי' עפר שהי' מרומם ונכבד בכל העולם ולצו נמס כעפר ואפר. ולא קיבל החוה"ק רק צי' כליותיו נוצעות. ואנו שנחן לנו השי"ת החוה"ק. הלואי שנזכה להפוך היסודות שיתצטלו להנשמה הקדושה להעלות היסודות לריבין לחכות ולייחל שנזכה לשרת לפניו יתצ"ש עכ"פ פ"א שי"ה שויכות ונגיעה לעבודה אהע"ה.

(ב) **בפסוק** והוא יושב פתח וגו'. בגמ' צ"מ איתא שמקודם שלא את אליעזר לחפש אורחים וצא לצדו ואמר

שכח סדקי. מ"מ כבין עגות להכילו
 שלא יאכל ממה שצידו. גם נוטע מנהיג
 ספינה יש לו תמיד מוכן עבור עצמו כי
 מי שאינו נוטל צינעה אין לו. בים מ"מ
 האכילו. ערבי הוא מפחאים ביותר
 שהם משתחווים לחזק שברגליהם שאין
 הדעת סובל השעות והנה מבואר
 בפסחים מי שאין צו דעב אסור לרחם
 עליו. מ"מ אצ"ה עמוד החסד מרחם
 אף על צרי כזה. וע"י מאכלו וצרכו
 המחזק זוכה למטע דעת.

(ו) ענין בג' מלאכים [שהזמין לו
 השי"ת] שא"י במדרש א' נדמה לו
 צדמות ערבי וא' סדקי וא' נוטע. לרמז
 על ג' זמנים. ערבי הוא על התחלת
 עבודת השי"ת שהוא ערב וחושך עדיין.
 וסדקי פ' צוית. רענן שהוא חגרי היינו
 צאלמעות ימי העבודה שעוסק עתה
 בעבודה והוא חגרי שושא ונותן צפעלו.
 ונוטע פ' ספן הוא על סוף ימי האדם
 כמו שאיתא צוה"ק אלל יונה שטנין
 הספינה שם שאמרו לו מה לך נרדס
 שכן הוא עטנת הנשמה עם הגוף
 עי"ש. וכ' אלל אצ"ה הולך לדקות
 מה כלשון הולך לדקות. אך אי עבירה
 מכבה מלכה. שיוכל להיות אף אם עשה
 מלות אעפ"כ העבירות מכבין אותן
 במלות אצל א"א היה הולך תמיד
 בהלדקות. שלא הי"ל שום עבירה שיוכזה
 את הלקות שלו והי' הולך תמיד בהם.
 (ז) במשנה צאלות תלמידיו של
 אצ"ה עין טובה ורוח נמוכה ונפש
 שפילה. הוא נגד נר"ן. נפש רוח אי
 צדקיה. ועין טובה מרומז על הנשמה
 שהיא חלק אלקי ממעל כמוש"כ ילרנהו
 כאישון עינו דקאי על הנשמה. וצמדי
 ותתן לי מגן ישעך וגו' וענותך תרצני
 ותתן לי וגו' זה אצרכם כו'. פ'י
 שאצרכם שיצח להקצ"ה על אלו ג' מדות
 שבו שהכל ממנו יחצרך וזה וענותך
 תרצני שאף העניות רוח נמוכה ונפש
 שפילה שהי' צו שיצח להקצ"ה ע"י

שנתן צו המידות האלו. וצוה מוצן
 מאמר חכז"ל שדוד ציקש מהקצ"ה
 שיאמרו ג"כ מגן דוד כמו"ש מגן
 אצרכם והשיצו לו הקצ"ה שאצרכם
 עמד צנסיון כו'. ולכאורה אינו מוצן
 דהע"ה שהי' עניו כ"כ כמו"ש אנוכי
 תולעת ולא איש וגו' וציקש להדמות
 לא"א ע"ה שאין עוד מי שקובע צרכו
 לעצמו חוץ אצ"ה. ויוצן עפ"י
 ששמעתי מפ"ק אצ"ז מו"ד
 זצוקללה"ה על צרכו מגן אצרכם
 שהוא על הנקודה הפנימיות המושרש
 בכל איש ישראל צכח אצ"ה שהשריש
 צצני הנקודה הזאת שהיא כולה עוז
 וממנה צל התעוררות והתנוונות אור
 נאיש הישראלי וגם דהע"ה החקין דרך
 תשובה לדורות מה שלא הי' לפניו שיוכל
 כל איש למלא דרך תשובה לעצמו שיוכל
 להפוך לעוב. וזה הוא כל מגמתו צם'
 תהלים כוודע. וגם מלינו צדהע"ה
 עניווחו הגדולה שהי' צו והעיד את
 השי"ת בעלמו. כמש"כ ד' לא גצה לבי
 ולא רמו עיני וגו' והי' יודע ומכיר
 שהכל מהש"י כל מה שהחקין דרך
 להתקרב להשי"ת ולהי' חצב שיאמרו
 ג"כ מגן דוד שהדרך שהחקין לצניי אין
 זה מכוחו רק מהש"י. וזה והוא יושב
 פתח האוהל היינו שאחר כל המידות
 עדיין הוא יושב צפתח כאילו לא התחיל
 עדיין כלום ויודע ומכיר שהכל ממנו
 ית' ולא תלה הגדולה בעצמו כלל. ואלל
 לוט כ' לעיל לאן וצקר ואהלים ודרשינן
 צמדרש ואוהלים היינו מלכות צית דוד
 שהי' צו נילון אור והי' מרגיש אותו
 מיד. וז"ש וירץ לקראתם מפתח האוהל
 היינו עי"ז שהי' צפתח האוהל ורוב
 עניווח שהי' צו זה הי' גורם שיהי' רץ
 לקראתם כמש"כ משכני אחרין נרואה
 ודרשו חכז"ל צמדרש שיהי' כההוא
 דאמר ר"ע יאי מסכנותא לצרתא דיעקב
 כו' שעי' רוב הענוה הי' רץ לקראתם
 וזה מפתח האוהל כנ"ל.